Adina Grigore
Mihaela Crivac

Lecturi Glume
Exerciții Curiozități

În caruselul vacanței

clasa a III-a

Editura
Ars Libri

Adina Grigore **Mihaela Crivac**

Felicitări pentru rezultatele obținute în anul școlar 2014-2015!

Înv.

19.06.2015

ÎN CARUSELUL VACANȚEI

Clasa a III-a

-JOCURI
-LECTURI LITERARE
-GHICITORI ȘI GLUME
-EXERCIȚII ȘI PROBLEME
-CURIOZITĂȚI

Ediția a 4-a, revizuită

Conținutul prezentului auxiliar este în conformitate cu cerințele programei școlare în vigoare și cu standardele curriculare.

Descrierea CIP a Bibliotecii Naționale a României
GRIGORE, ADINA
În caruselul vacanței : clasa a III-a / Adina Grigore, Mihaela Crivac. - Costești : Ars Libri, 2010
ISBN 978-606-574-071-6

I. Crivac, Mihaela

371.322.1:373.3
371.382:373.3

Referent științific:
Prof. Univ. Dr. **Constantin Țibrian**, Universitatea din Pitești

Tehnoredactare: **autoarele**
Corectură: **Adina Grigore**
Copertă: **Eduard Mirică**

Comenzi:
Editura **Ars Libri**, Costești, jud. Argeș

Tel./fax: **0248 546 357**
0723 170 664

E-mail: **arslibri@yahoo.com**

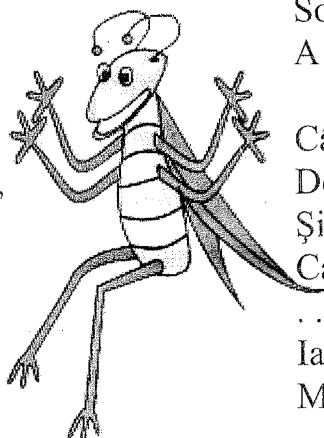
Tiparul executat la Tipografia Polichrom Industry 2006 Costești, jud. Argeș

ZI DE VARĂ

de George Topîrceanu

Linişte. Căldură. Soare.
Sălciile plângătoare
Stau în aer, dormitând.
Un viţel în râu s-adapă
Şi-o femeie, lângă apă,
Spală rufele, cântând.

Şi din vale abia vine
Murmur slab, ca de albine,
Somnoros şi uniform:
Râul, strălucind în soare,
Ceartă sălciile, care
Toată ziulica dorm.

Sub o salcie bătrână
Şi cu-o carte groasă-n mână
Care-mi ţine de urât,
M-am culcat în fân pe spate, -
Somnul lin, pe nechemate,
A venit numaidecât.

Cântec, murmur, adiere
De zefir în frunze piere
Şi rămâne doar un glas
Care umple valea-ngustă.
. . . .
Ia te uită, o lăcustă
Mi-a sărit tocmai pe nas!

Întrebări

1. Enumeră ființele care apar în poezie.

2. Închipuiește-ți un dialog între autor și lăcusta din poezie.

Aplicații

1. Înlocuiește următoarele substantive cu pronumele potrivite:

căldură-.......................
sălciile-.......................
murmur-..............
nas-....................

2. Transformă adjectivele date în substantive, după model:

trandafiriu-trandafir
plumburiu-.................
argintiu-........................
pământiu-.........................

3. Formează propoziții simple din cele date, după model:

Sălciile plângătoare stau în aer dormitând.
Sălciile stau.

Un vițel în râu s-adapă.

O femeie, lângă apă, spală rufele cântând.

Din vale abia vine murmur slab, ca de albine, somnoros și uniform.

Râul, strălucind în soare, ceartă sălciile.

4. Alege varianta corectă:

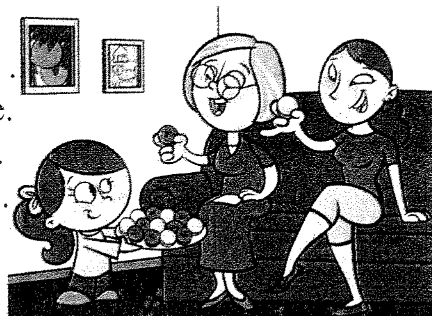
Împăratul avea trei *fii/fiii.*
Unii/uni copiii/copii sunt neascultători.
Toți *copiii/copii* s-au pregătit pentru serbare.
În acvariu toți *peştişori/peştişorii* sunt *aurii/auri.*

5. Scrie cuvinte cu sens opus pentru:

curând-.................. sosirea-.......................
a se înălța-................ a se opri-.....................

6. Completează propozițiile:

Trecerea unui corp din stare:
a) solidă în lichidă se numeşte................................ .
b) ....în..................se numeşte solidificare.
c) ....în..................se numeşte vaporizare.
d) gazoasă în lichidă se numeşte........................... .

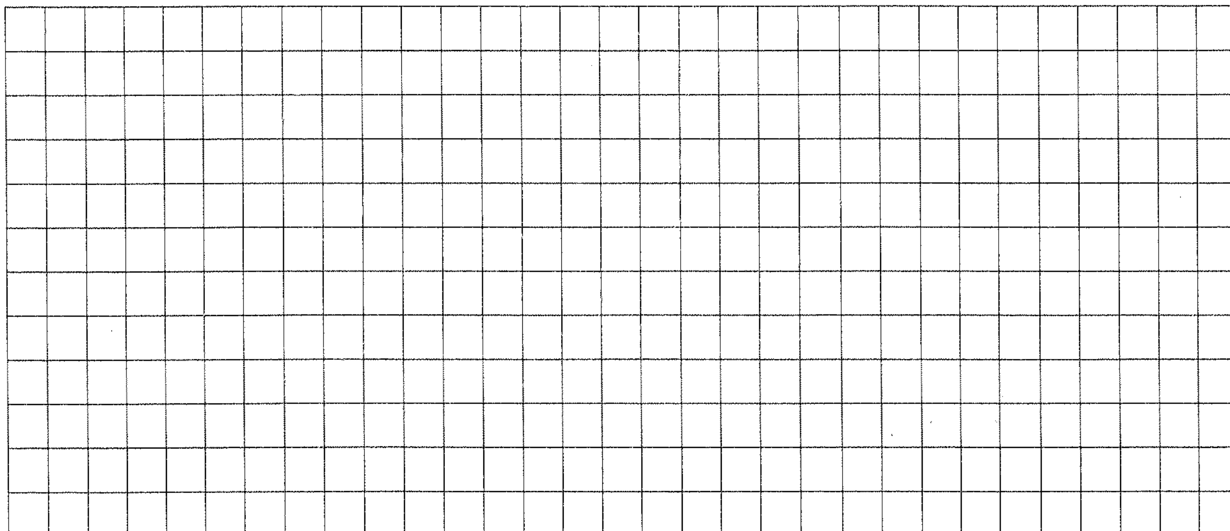
7. Completează propozițiile:

O persoană poate face parte din mai multe................................ în acelaşi timp.
Membrii unei familii au vârste..................................., iar elevii unei clase au vârste... .
În orice grup se respectă anumite... .
Într-un grup persoanele au atât...............................cât şi................................. .

8. Află valoarea lui „n" din egalitățile:

5 x n + 245 = 845
54 : n + 67 x 5 = 344

n : 3 x 8 = 616
894 – n : 4 = 833

9. Află diferența dintre cel mai mare număr de patru cifre distincte și împătritul numărului 226.

10. Ionuț culege într-o zi 6 kg de cireșe, a doua zi de 3 ori mai puține și a treia zi un sfert din cât a cules în primele două zile la un loc. Câte kg de cireșe a cules în cele trei zile?

11. Într-o tabără de vară, 225 elevi au participat la concursul de alergare, de 5 ori mai puțini la concursul de șah și o treime din cei care au participat la șah au concurat și la tenis de masă. Câți elevi au participat în total la concursurile din tabără?

12. Calculează:

(4 + 3) x 2 = 7x2 = 14	3 x (12 – 6) = 3x6 = 18	26 – 2 x 7 =
(5 + 4) x 3 = 9x3 = 27	2 x (18 – 9) = 2x9 = 18	32 – 3 x 9 =
(19 – 13) x 2 = 6x2 = 12	3 x (3 + 5) = 3x8 = 24	27 + 8 x 2 =

ALBINELE ŞI TRÂNTORII

de Lev Tolstoi

De cum veni vara, trântorii se luară la ceartă cu albinele-cine să mănânce miere. Albinele chemară o viespe, să le fie judecător. Viespea spuse:

-Nu pot hotărî nimic din capul locului, fiindcă nu ştiu care din voi a făcut mierea. Împărţiţi-vă, aşadar, în doi stupi rămaşi neocupaţi –într-unul să stea albinele, în celălalt-trântorii. Peste o săptămână am să-mi pot da seama care din voi a făcut miere mai multă şi mai bună.

Trântorii săriră îndată cu gura:

-Nu ne învoim. Să ne faci judecata pe loc!

Viespea răspunse:

-Acum, chiar că o pot face pe loc. Voi, trântorii, nu vă învoiţi, fiindcă nu ştiţi să faceţi miere, ci vă îndopaţi din munca altora. Pune-ţi-i pe fugă, albinelor!

Şi albinele le veniră de hac trântorilor.

Întrebări

1. De ce judeca viespea albinele şi trântorii?

____

____

2. Cum a descoperit ea adevărul?

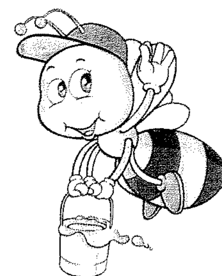
____

____

Aplicaţii

1. Completează ghicitoarea, scriind cuvintele care lipsesc:

Ştiu o gâză hărnicuţă foc,
Strâns încinsă la ....,
Mereu zboară şi se duce,
Pe la .... cu sucul dulce,
Îl aduce pentru hrană
În căsuţa din..............
Ştiţi, voi, oare, cum o cheamă?

2. Completează după model: *miere-mierea*

viespe-.....................	farmacie-....................
carte-.......................	păpădie-.....................
alee-........................	stea-........................

3. Desparte în silabe cuvintele: *alee, idee, știință, cuviincios, ființă, conștiință, orhidee, creează.*

4. Numerotează propozițiile în ordinea corespunzătoare, pentru a alcătui un text:

☐-Cum aşa? spuse mezinul.

☐ Fiul cel mare al împăratului zise:

☐-Despre ce discutaţi voi aici? întrebă mirat împăratul,văzându-şi fiii atât de concentraţi asupra unei hârtii.

☐-Dragi fraţi, trebuie să-l oprim pe împăratul vecin să-l mai necăjească pe tata.

☐-Te-ai gândit la un plan anume? se arătă curios fiul cel mijlociu.

5. Alege familia de animale din care face parte albina:
ierbivore, reptile, mamifere, insecte, carnivore.

6. Explică expresia „*harnic ca albina*". Dă şi alte exemple de fiinţe pe care le caracterizează hărnicia.

Ştiai că...

...există peste 15 000 de specii de albine şi sunt răspândite peste tot în lume, cu excepţia Antarcticii?

...o albină poate produce într-un an de la 100 la 200 kg de miere? Muncitoarele prelucrează nectarul din flori în tubul lor digestiv şi în urma acestui proces rezultă mierea.

...albinele comunică între ele prin diverse mişcări şi vibraţii ale aripilor?

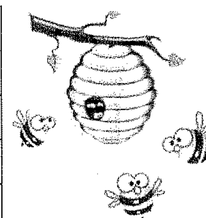
...trântorii joacă un rol important la reproducere?

...regina albinelor poate depune până la 2 500 de ouă pe zi, timp de mai mulţi ani? Viaţa lucrătoarelor care nu pot depune ouă nu depăşeşte câteva săptămâni.

...viitoarea regină a albinelor, hrănită cu lăptişor de matcă, creşte în greutate, în numai 5 zile, de 1 800 de ori?

7. Din numerele date, ordonează crescător numerele impare și descrescător numerele pare: 21 089, 76700, 143 080, 22088, 22 090, 4 524, 86 001, 546 998, 60 465, 547 000.

8. Un apicultor are în prisaca sa 14 stupi. Știind că 4 dintre aceștia au câte 7 rame pentru depozitat mierea, iar restul de stupi câte 8 rame, află numărul de rame al tuturor stupilor din prisacă. Scrie rezolvarea și sub forma unui exercițiu.

9. O gospodină a recoltat din stupii săi 9 borcane cu miere a câte 2 kg fiecare. Știind că s-au consumat 3 borcane, află câte kg de miere i-au mai rămas.

10. Scrie cel mai mare număr par de 6 cifre pe care îl poți forma din următoarele cifre: 2, 1, 8, 4, 7, 9.

11. Completează cu unul din semnele: <, =, >.

6 x 4 ☐ 3 x 8　　5 x 7 ☐ 6 x 9　　4 x 8 ☐ 9 x 3

6 x 7 ☐ 4 x 9　　2 x 9 ☐ 5 x 6　　4 x 4 ☐ 2 x 8

FILOZOFUL

de Emil Gârleanu

E mare, negru ca întunericul; numai vârful labelor sunt albe, ca şi când lumina zilei i le-ar fi pătat într-adins. Din capul cu fruntea puternică, mare, ochii verzi înfloresc noaptea ca două scântei. E cel mai frumos motan al târgului. Dar de frumuseţea lui nu-şi dă seama, — de bărbăţia lui însă, da; pentru aceea, în ceasuri de veghere, când i se pare că-şi zăreşte chipul în talerul lunii, şi-şi vede înfăţişarea bărbătească, simte un fior ce-i străbate prin spate şi-l ondulează, de mândrie, până-n vârful cozii. Trăieşte singur. Ziua stă ascuns cum poate şi unde poate. Ziua doarme; numai când soseşte ceasul prânzului, care îi vine singur în labă, se trezeşte, morocănos.

Căci mâncarea nu l-a ispitit niciodată. Să bei şi să înghiţi aer când ţi-e sete de înălţimi ameţitoare, aceasta e adevărata hrană, dar aceasta-i o taină pe care numai el o ştie. Când ziua fuge din faţa nopţii, el porneşte; atotstăpânitor, păşeşte, măreţ, peste acoperămintele întregului târg. Se plimbă de la un capăt la altul al mahalalelor, căci n-are dragoste deosebită pentru nici un colţ. De-aici ca şi de-acolo, firea lui îl îndeamnă mereu aiurea.

În sufletul lui nu tresare nimic, decât în cele câteva zile când dragostea îl chinuieşte. Căci dragostea e pentru toţi acelaşi veşnic chin. Şi niciodată nu se simte mai fericit decât după nopţile acestea de zbucium, când, liniştit, gândeşte la ele cu dezgust.

Numai farmecul nopţii îl îmbată. Când târgul se cufundă-n tăcere de moarte, el veghează, de sus, de pe streaşina vreunei case. Şi priveşte. A văzut multe: întâlniri fericite, în colţuri de grădini; rugăminţi duioase, de după fereşti deschise; îmbrăţişări pătimaşe, în unghere de ziduri; despărţiri sfâşietoare, în praguri de uşi. O întreagă ţesătură de patimi, ca şi sus, în lumea acoperişurilor, cu deosebirea că jos firul patimilor se torcea mereu, fără de nici un răstimp. Şi-n schimb liniştea cerului cum îl minuna! Nici un frământ, nici un zbucium; cunoştea cerul şi-l citea ca pe o carte. Ştia când răsare luceafărul; când pornea la drum carul mare; când îşi încorda strunele lira; când îşi aduna puii cloşca. Era un astronom. Şi de sus, de unde sta, i se părea câteodată că şi el făcea parte din lumea aceea, că-mprejurul lui se-nvârtesc toate, prietenoase, înţelepte, tăcute ca şi el. Şi era fericit. Singura fiinţă fericită! Iar când zorii mijeau şi când, liniştit, urca acoperământul să se strecoare iarăşi în noaptea vreunui pod, gândea, mulţumit, că n-are nici o îndatorire către nimeni, cum nimeni n-avea către el. Şi cugeta: „Fericirea e să nu fii al nimănui, nimeni să nu fie al tău, — să trăieşti singur: tu, şi cerul deasupra."

Întrebări

1. Cine era filozoful?

2. De ce era numit motanul astfel?

3. Ce îl fascina pe motan?

4. Înlocuiește titlul textului cu altul care i s-ar potrivi.

5. Care era fericirea motanului?

6. De ce îl numește autorul pe motan "astronom"?

Aplicații

1. Scrie adjectivele întâlnite în text. De ce le-a folosit autorul?

2. Înlocuiește substantivele cu pronumele corespunzătoare:

Căci **mâncarea** nu l-a ispitit niciodată.

Numai **farmecul** nopții îl îmbată.

Știa când răsare **luceafărul**.

Se plimbă de la un capăt la altul al **mahalalelor**.

3. Precizează sensurile cuvintelor subliniate în enunţurile:

a) Primăvara înfloreşte liliacul.(............................)
Liliacul îşi face apariţia seara. (............................)
b) Am mâncat un colţ de pâine. (............................)
Câinele acesta mai are un colţ. (............................)
Te aştept la colţul blocului. (............................)
c) Pielea omului este formată din nenumărate celule. (............................)
Am vizitat un om într-o celulă. (............................)
d) Luna mai este preferată de noi. (............................)
Aş mai vrea o porţie de tort. (............................)
e) În grădina bunicii a înflorit părul. (............................)
Fata aceea avea părul castaniu. (............................)
f) El minte aproape mereu. (............................)
El are o minte limpede. (............................)
g) Elevii au semănat grâu alături de agricultori. (............................)
Ionela seamănă cu tatăl ei. (............................)

4. Modifică următoarele cuvinte după model:

o familie-două familii-toate familiile

fiu-..
copil-..
geamgiu-..
uliu-..
zurbagiu-..

5. Formulează propoziţii simple după următoarele scheme:

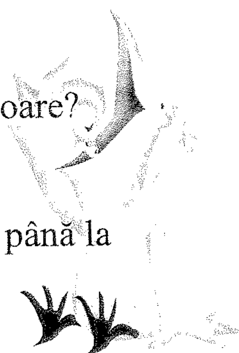
P + S	S + P
v + s	pron.+ v

___

___

___

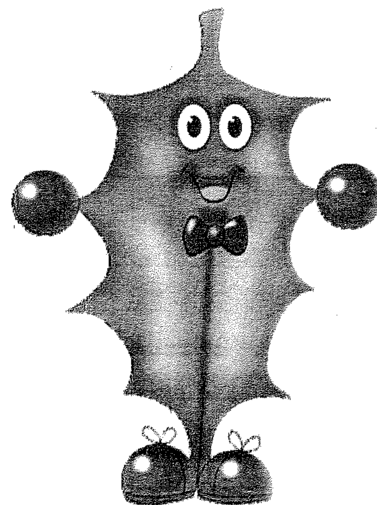
Ştiai că...
...în Africa Tropicală iernează circa 600 milioane de păsări migratoare?
...pelicanul reprezintă simbolul ocrotirii Pământului?
...o pereche de pelicani consumă zilnic 10-15 kg peşte?
...graurii pot zbura până la înălţimea de 1 000 m, gâştele sălbatice până la 3 000 m, cocorii până la 5 000 m?

6. Încercuiește litera corespunzătoare răspunsului corect.

Pentru a-şi prepara hrana, plantele verzi:

a. au nevoie de umbră;
b. absorb lumina de la soare;
c. nu au nevoie de lumină;
d. absorb lumina de la lună.

Aerul este un corp gazos care:

a. nu are culoare;
b. nu are culoare şi nici gust,
c. nu are culoare, gust şi nici miros.

Apa este un corp lichid:

a. transparent şi fără miros;
b. fără gust şi transparent;
c. fără de care viața nu ar fi posibilă.

7. Calculează:

27 : 3 + 2 x 3 x 7 – 48 =
79 – 5 x 8 : 10 + 4 x 0 =

8. Care numere naturale cuprinse între 602 şi 644 conțin cifra 3?

9. Scrie numerele naturale de 3 cifre care au cifra zecilor egală cu dublul cifrei unităților.

10. Găsește numerele naturale de 4 cifre care au suma cifrelor 9.

11. Știind că suma a trei numere consecutive este 558, află numerele.

12. Într-o livadă sunt 746 pomi fructiferi. Ştiind că meri şi peri sunt în total 374, iar peri şi caişi sunt 622, află câţi pomi sunt din fiecare fel.

13. Un elev a rezolvat într-o zi 9 probleme de matematică, iar sora lui dublu faţă de el. Află câte probleme a rezolvat fiecare.

14. Calculează câtul dintre suma predecesorului şi succesorului numărului 8 şi produsul numerelor 2 şi 4.

Glume

☺ *-Care sunt factorii indispensabili vieţii, copii? se adresează profesorul clasei.*

-Soarele, aerul, apa şi...televizorul, răspunse Mitică.

☺ *-Oare ce gust o fi având carnea de maimuţă? întrebă Costel.*

-Depinde, doar ştii că maimuţa poate imita pe oricine, îşi dădu cu părerea Mitică.

MAMA

de George Coşbuc

În vaduri ape repezi curg
Şi vuiet dau în cale,
Iar plopi în umedul **amurg**
Doinesc eterna jale.
Pe malul apei se-mpletesc
Cărări ce duc la moară -
Acolo, mamă, te zăresc
Pe tine-ntr-o căscioară.

Tu torci. Pe vatra veche ard,
Pocnind din vreme-n vreme,
Trei **vreascuri** rupte dintr-un gard.
Iar flacăra lor geme:
Clipeşte-abia din când în când
Cu stingerea-n bătaie,
Lumini cu umbre-amestecând
Prin colţuri de odaie.

Cu tine două fete stau
Şi torc în rând cu tine;
Sunt încă mici şi tată n-au
Şi George nu mai vine.
Un basm cu pajuri şi cu zmei
Începe-acum o fată,
Tu taci ş-asculţi povestea ei
Şi stai **îngândurată.**

Şi firul tău se rupe des,
Căci gânduri te frământă.
Spui **şoapte** fără de-nţeles,
Şi ochii tăi stau ţântă.
Scapi fusul jos; nimic nu zici
Când fusul se desfiră...
Te uiţi la el şi nu-l ridici,
Şi fetele se miră.
...O, nu! Nu-i drept să te-ndoieşti!
La geam tu sari deodată,
Prin noapte-afară lung priveşti -
- "Ce vezi? întreab-o fată.
- "Nimic... Mi s-a părut aşa!
Şi jalea te răpune,
Şi fiecare vorbă-a ta
E plâns de-ngropăciune.

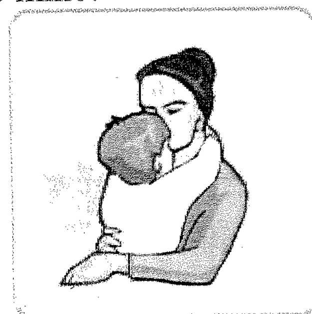
Într-un târziu, neridicând
De jos a ta privire:
- "Eu simt că voi muri-n curând,
Că nu-mi mai sunt în fire...
Mai ştiu şi eu la ce gândeam?
Aveţi şi voi un frate...
Mi s-a părut c-aud la geam
Cu degetul cum bate.

Dar n-a fost el!... Să-l văd venind,
Aş mai trăi o viaţă.
E dus, şi voi muri dorind
Să-l văd o dată-n faţă.
Aşa vrea poate Dumnezeu,
Aşa mi-e datul sorţii,
Să n-am eu pe băiatul meu
La cap, în ceasul morţii!

Afară-i vânt şi e-nnorat,

Şi noaptea e târzie;
Copilele ţi s-au culcat -
Tu, inimă pustie,
Stai tot la vatră-ncet
plângând:
E dus şi nu mai vine!

Ş-adormi târziu cu mine-n
gând
Ca să visezi de mine!

Întrebări

1. Cum îşi aminteşte poetul de mamă?

____

____

2. Unde se afla mama din poezia sa?

____

____

3. Explică afirmaţia: **„Să-l văd venind, aş mai trăi o viaţă".**

____

____

Aplicaţii

1. Alcătuieşte propoziţii folosind cuvintele marcate din poezie:

____

____

____

____

____

2. Schimbă ordinea părţilor de propoziţie, după model:

Vara a sosit cu alaiul ei multicolor.
A sosit vara cu multicolorul ei alai.

Veveriţa a pornit să-şi caute provizii pentru iarnă.

____

____

Iarna s-a ivit întâi cu o vijelie înfricoşată.

____

____

3. Subliniază numeralele din următoarele versuri și completează cuvintele care lipsesc cu cele din paranteză:

S-a pierdut un pui

de Nicolae Nasta

Un moşneag are în curte
Doi ogari cu boturi......................,
Trei.............cu ....crețe,
Patru rațe ....
Cinci boboci de gâscă, mici,
Şase cocoşei........................,
Şapte iepuraşi......................,
Opt hulubi frumoşi, de rasă,
Nouă..........cu puf...............
Zece-au fost, dar unul nu-i.
A fugit la alții zece
Ca să fie...................... .

(unsprezece, pene, lătărețe, de casă, pui, voinici, gălbui, scurte, găini)

4. Alcătuieşte trei propoziții simple în care cuvintele *zburdă, așteaptă, se mișcă* să fie predicate.

____

____

____

____

5. Alege varianta corectă.

Pământul este luminat şi încălzit de:

a) Lună
b) Soare
c) stele
d) se încălzeşte singur

6. Andrei și [illegible] au ajutat-o pe bunica la cules [illegible]. Fata [illegible] 12 coșuri de struguri, iar băiatul [illegible] mai puține. Află câte coșuri a cules bunica, știind că [illegible] cei doi copii la un loc.

7. În trei lăzi sunt 168 kg fructe. În a doua ladă sunt de 2 ori mai multe decât în prima ladă şi de 2 ori mai puţine decât în a treia ladă. Câte kg de fructe sunt în fiecare ladă?

Ştiai că...

...Luna este satelitul natural al Pământului? Ea dă ocol acestuia în 27 zile şi aproape 8 ore. În acelaşi timp ea se învârteşte şi în jurul propriei axe, de aceea vedem întotdeauna aceeaşi faţă a Lunii.

Glume:

☺ *-Spune o propoziţie în care să fie şi cuvântul "ou".*
-Am mâncat o prăjitură.
-Dar unde-i oul?
-În prăjitură.

☺ *-Cât este jumătatea lui opt?*
-Pe verticală sau pe orizontală? se interesează Lică.
-Cum vrei s-o iei.
-Pe orizontală este zero, pe verticală, trei!

☺ *-Ionele, de ce te-ai ascuns după masă?*
-Ca să iau medicamentul.
-Şi de ce acolo?
-Păi aşa a spus doctorul: de trei ori pe zi, după masă.

VRĂBIUȚA

de Vasile Alecsandri

Vrăbiuță de pe deal,
Zbori degrabă în **Ardeal**
Și te-ntoarce de îmi spune
Ori **vești** rele, ori vești bune.
Du-te, vezi dacă mai sunt
Frați de-ai mei pe-acest pământ
Sau dacă i-a omorât
Ungureanul cel urât?
De-or fi vii să mă repăd
Într-o fugă ca să-i văd.
De-or fi morți să mi-i răzbun
Cu-o măciucă **de alun**
Ce-i bună de descântat
Și morții de răzbunat.

Întrebări

1. De unde era vrăbiuța și unde zbura?

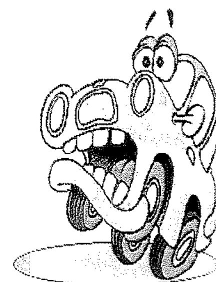
2. Cu ce ar vrea poetul să-și răzbune frații?

3. De ce este aleasă ca sol veștilor vrăbiuța și nu porumbelul?

Aplicații

1. Scrie pe două coloane substantivele și verbele întâlnite în text.

SUBSTANTIVE	VERBE

2. Adăugă cuvintele potrivite pentru a completa propozițiile următoare:

a) Albina are trupul mic, de culoare galben-aurie. Patru.................puternice o ajută să................Căpşorul are două...........cu care pipăie petalele...........Trompa este............ . Cu ea culege................din flori.

b) Rândunica a fost o fată de împărat nespus de...................... . Zmeul - Zmeilor a răpit-o pentru fiul său. A închis-o într-un................. . Fiul zmeului o voia de............. . De aceea, fata s-a aruncat pe........... . Ea s-a prefăcut în......................

c) Ciocănitoarea este doctorul .... Ea are ciocul .... şi puternic. Pasărea aceasta munceşte din zori până .... Caută .... pentru ea şi pentru .... ei.

3. Trece următoarele cuvinte la numărul singular: *iazuri, ciocănitori, păsări, pene, prăjituri, cămăşi, poteci, picioare, paşi, zimți, nuiele, nuci, degete, răchite.*

____
____
____
____

4. Trece următoarele cuvinte la numărul plural: *toamnă, pânză, verdeață, oglindă, must, pământ, gârlă, undă, prundiş, nisip, apă, albină, prisacă, vânt, vrabie.*

____
____
____
____

5. Realizează un orar hazliu de vacanță, urmând modelul:

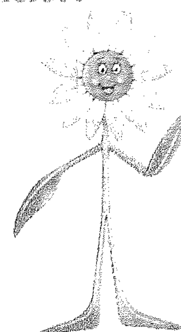

LUNI- Noi ne jucăm prin pruni.
MARȚI-...
MIERCURI-...
JOI-...
VINERI-...
SÂMBĂTĂ-...
DUMINICĂ-..

6. Descrie porumbelul, specificând care sunt părțile corpului și din ce categorie de ființe face parte. Denumește și altele din această categorie. Cu ce se hrănesc ele?

____
____
____
____

7. Scrie pe două coloane activitățile potrivite oamenilor și animalelor:

muncesc, dorm, scriu, gândesc, mănâncă, se înmulțesc.

oameni	animale

8. Scrie ce simbolizează fiecare viețuitoare:

leul-.....................   mielul-...........................
bradul-..................   ghiocelul-........................

9. Formulează trei propoziții în care să folosești:
-pronumele personal, persoana I, numărul plural;
-un pronume personal, persoana a III a, numărul singular;
-un pronume personal de politețe.

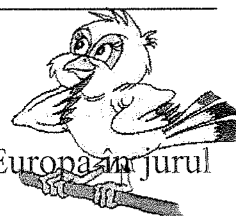
___

___

___

___

Știai că...

...porumbelul își are originea în America Centrală și a ajuns în Europa în jurul anului 1519?

...porumbelul poate parcurge mii de kilometri cu o viteză de 100 km/oră?

...el se înrudește cu guguștiucul?

...legenda spune că, în urmă cu mii de ani, în Grecia, un porumbel și-a făcut cuibul în coiful zeului războiului, Ares? Fără coif, zeul nu a plecat la luptă. Porumbelul a împiedicat războiul și a devenit astfel simbolul păcii. Ramura de măslin din ciocul său reprezintă aceeași idee, a păcii.

9. Aproximează prin lipsă și prin adaos:

a) la sute   **b)** la zeci
498-.....................   207-.....................
849-.....................   449-.....................
390-.....................   618-.....................

10. Află diferența dintre cel mai mare număr de trei cifre impar și cel mai mic număr de trei cifre a căror sumă este 6

11. Află termenul necunoscut și fă proba:

$497 + a = 625$ $z - 387 = 705$ $841 - i = 59$

12. Doimea unui număr este egală cu pătrimea altui număr. Suma celor două numere este 48. Care sunt numerele?

13. După ce a citit 96 de pagini dintr-o carte, un elev constată că mai are de citit de 4 ori mai puține pagini decât cele citite. Câte pagini are cartea?

14. Doi copii au împreună 24 de ani. Câți ani vor avea împreună peste 6 ani? Câți ani au avut cu 3 ani în urmă?

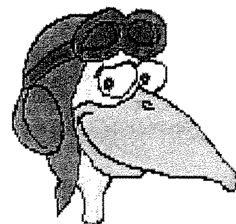
15. Un biciclist parcurge într-o oră 21 km, iar un pieton de 3 ori mai puțin. Cu cât este mai mică viteza pietonului decât a biciclistului?

16. Alcătuiește o problemă după exercițiul: 87 – (64 : 8) =

Glume

☺ *-De ce ai încrucişat porumbelul acesta călător cu un papagal?*

-Ca atunci când porumbelul-papagal se va rătăci să poată întreba care-i drumul spre casă.

☺ *-Care păsări sunt cele mai înaintate în vârstă?*

-Cele împăiate.

☺ *-În ce grupă animală clasificăm şarpele cu ochelari?*

-În cea a animalelor cu vedere slabă, răspunse un elev.

Citeşte poezia care urmează, scrisă de Vasile Alecsandri şi explică pe rând ce trăsături de caracter simbolizează:

a) soarele →
b) vântul →
c) gerul →

Soarele, Vântul şi Gerul

Trei călători fantastici cutreieră pământul:
Soarele splendid, gerul îngrozitor şi vântul.
Unul dă viață, altul dă moarte, aparând,
Al treilea mângâie cu aripa-i, zburând.
Ei întâlnesc o fată, voioasă căprioară,
Ca soarele de vie, ca vântul de uşoară.
Şi-i zic: "Copilă dragă, alege din noi trei,
De vrei să fii mireasă, pe care tu îl vrei!"
Romånca le răspunde cu o veselă zâmbire:
"Sunt sprintenă ca vântul, pe dânsu-l vreau de mire!"
"Cum? eu, lumina lumei! pe mine m-ai respins?
Am să mă răzbun la vară cu focul meu nestins."
"Cum? zice gerul aspru, m-ai depărtat pe mine?
Am să îngheț la iarnă şi inima din tine."
"Nu-mi pasă, mândre soare, de focu-ți arzător
Cât mi-a suflă în față un vânt răcoritor.
Nici de-al tău frig nu-mi pasă, o gerule de gheață,
Cât vântu-n mezul iernii nu mi-a suflă în față."

GRIVEI

de Emil Gârleanu

E bătrân. Înțelege că-i bătrân, că-i netrebnic, că cele câteva zile ce i-au mai rămas sunt o povară pe capul tuturora. De când s-a şi îmbolnăvit, nu-l mai strigă nimeni, nu-l mai mângâie nici o mână, nu se mai întoarce spre el nicio pereche de ochi. A slujit cu credință. Douăzeci de ani, vară şi iarnă, în curtea aceasta a trăit şi a păzit-o; în nopțile de toamnă, cu ploile repezi şi pătrunzătoare, în nopțile de iarnă, cu vifornițele năprasnice, el nu stătea în cuşca lui; suflând cu greu, încordându-şi muşchii, căci era vânos, tăia troianul, cutreiera toate colțurile grădinii şi, lătrând, dădea de ştire că nu e chip să te poți apropia de casa stăpânului... Dar în seara aceea, când prinsese de pulpa piciorului pe hoțul care furase mere din pomul de lângă gard! Ani de-a rândul simțise durerile loviturii de ciomag pe care i-o dăduse atunci în creştetul capului. Şi altă dată... Dar câte nu făcuse, câte nu suferise Grivei, dulăul credincios al curții!

Însă vremea trece; viața, cu ea. Şi-acuma îmbătrânise! Nu se mai putea duce nici până la uşa bucătăriei, să capete un ciolan, să-l lingă. Rămânea uneori zile întregi fără să înghită nimic, fiindcă nu se putea mişca. Şi-acum, în urmă, avea nişte dureri grozave. Urla. Şi mai ales noaptea, când nu avea cu ce să se mai ia, când nu mai vedea pe ceilalți câni, când rămânea singur, numai el şi suferința lui, mai ales nopțile îl chinuia boala.

Şi urla. Mai întâi gemea, înăbuşit, cu gura închisă, cu limba zgârcită, gemea adânc, ca şi cum i se desfăcea inima din piept. Apoi îl apucau fiorii; spasmurile îi descleştau fălcile, şi gemetele îi ieşeau mai tari, mai ascuțite. Apoi plângea, plângea cum plâng oamenii, cu lacrimi fierbinți, cari îi lunecau pe bot şi parcă-l ardeau. Şi-n urmă, înnebunit dc durere, nu mai putea răbda, în urmă urla, urla groaznic, din toată puterea măruntaielor lui, cu toată încordarea glasului, urla înspăimântător, de răsuna până în depărtări, de unde-i răspundea ecoul ca un alt câne care îi plângea de milă. Şi dimineața, când zorii zilei mijeau, adormea, sleit, pe culcuşul lui de paie.

Şi toți ai casei cari treceau pe lângă el îl blestemau. Toți. Urletele lui le turbura liniştea nopții, le curma somnul şi-i făcea să tresară speriați în pat. Iar unii credeau că prevesteşte ceva rău, că prevesteşte moartea cuiva. El îi auzea vorbind, îi auzea şi-i înțelegea. Cu ochii blânzi, şterşi de boală, îi urmărea până ce se făceau nevăzuți. Înțelegea şi aştepta să-i vie ceasul.

Într-o dimineață şi-a zărit stăpânul de departe venind spre el, cu mâinile la spate, ținând ceva ce sclipi la o întorsătură în bătaia soarelui. Pentru el venea. Atunci, în sufletul lui parcă a-ncercat nu o durere, ci o jale, o jale grozavă, o jale adâncă pentru stăpânul pe care-l văzuse copil, cu care se jucase, cu care mersese pe câmp, la picioarele căruia se culcase de atâtea ori să primească, supus, vergile ce i se

cuveneau. Şi jalea aceasta parcă-i dădu puteri; se sculă şi, scheunând, plângând, se târî către stăpânul lui, se târî şi, când ajunse, îi linse picioarele, ca şi cum şi-ar fi luat rămas bun. Apoi închise ochii şi, încolăcit, aşteptă. Aşteptă mult. I se făcuse milă stăpânului?... Bubuitura nu curmă liniştea ogrăzii.

Şi astăzi simţi că nu mai are mult. Şi parcă-i părea rău să închidă ochii în curtea în care trăise, în mijlocul lucrurilor de cari n-ar fi vrut niciodată să se despartă, subt privirile cari nu se mai îndreptau spre el prietenoase. Şi, deodată, o groază, o frică de locul acela în care suferise atâta îl cuprinse. Îşi adună toate puterile, apoi, ca şi cum cineva l-ar fi gonit din urmă, se depărta cât putu mai repede, ieşi din curte şi o luă pe drum, înspre pădure. Când ajunse în marginea ei, intră în cel dintâi tufiş şi, acolo, între crengile cari îi ascundeau vederea, îşi făcu culcuşul. Şi aşteptă. Spre seară, un fior îi zvârcoli trupul, apoi altul. Şi încă unul, cel de pe urmă. Şi-n clipa în care-şi dete sufletul, se ridică pe picioarele de dinainte şi, cu capul întors spre curte, urlă, ca şi cum şi-ar fi luat un rămas bun.

Şi urletului lui, scurt, de moarte, îi răspunse ecoul, pentru cea din urmă oară, ca un alt câne care-l chema din depărtări.

Întrebări

1. Cum îl tratau toţi ai casei pe Grivei?

____

____

2. Ce face câinele de durere?

____

____

3. Cum dovedeşte câinele înţelepciune?

____

____

Aplicaţii

1. Ordonează propoziţiile următoare şi alcătuieşte un text căruia îi vei da un titlu. Fii atent la semnele de punctuaţie folosite!

☐ -Ursul?

☐ -Sunt eu, Ursul.

☐ -Cine e acolo?

☐ -A, tu eşti câinele cel năzdrăvan pe care îl cheamă Ursul.

☐ -Da, prietenul tău.

☐ -Sigur că da. Deschide-mi! Am o veste mare.

2. Formează substantive și adjective de la verbele date, după model:

a iubi-iubire-iubitor
a înfrumuseța-...............
a urâți-.....................
a lumina-...................
a ploua-....................
a se juca-...................
a zbura-.....................
a sclipi-.....................
a obosi-.....................
a auri-.......................

3. Realizează acordul dintre subiect și predicat, alegând forma corectă:

„Domnitorul Ștefan cel Mare (*îndrăgise/îndrăgisem*) plaiurile Moldovei, încă din copilărie. Toți îi (*spunea/spuneau*) Ștefăniță sau Ștefănucă. (*Aveau/avea*) ochii albaștri, părul inelat. Dar lui Ștefan îi (*plăceau/plăceam*) cel mai mult împrejurimile Borzeștilor, unde (*erau/era*) un stejar uriaș, gros."

4. Încercuiește cuvintele care reprezintă animale domestice:

găină, vacă, păianjen, elefant, girafă, câine, vulpe, furnică, oaie, șobolan, fluture, balenă, porc, șarpe, căprioară, curcă, pisică, iepure, melc.

5. Argumentează credința poporului român că cel mai bun prieten al său este câinele.

____
____
____
____

6. La stânga numărului 238, lângă el, scrie numărul 401. Scrie cu litere numărul obținut.

7. Scrie succesorul și predecesorul pentru fiecare din numerele: 69 999, 100 000, 10 199, 499 009.

8. Scrie cel mai mic și cel mai mare număr de cinci cifre distincte și calculează diferența dintre ele.

9. La o librărie s-au primit într-o zi 1 560 caiete de matematică, de 4 ori mai puține caiete dictando, iar blocuri de desen cât cele două tipuri de caiete la un loc. Câte caiete și blocuri de desen s-au primit în total la librărie?

10. Află termenul necunoscut:

m – (174 + 593) = 108
759 – 461 + b = 905

a + (631 – 273) = 479
679 + 182 - n = 511

11. Care este cel mai mare număr natural de șase cifre care se poate scrie cu ajutorul următoarelor cifre: 5, 9, 8, 6, 0, 3?

12. Află suma a trei numere consecutive pare, știind că al treilea este 2 498.

13. Știind că scăzătorul este triplul numărului 2 042, iar diferența este 1 980, află descăzutul.

14. Din cel mai mare număr de 4 cifre distuncte ia răsturnatul numărului 6 789.

15. Într-o tabără școlară sunt 224 băieți și de 2 ori mai multe fete. Știind că băieții stăteau câte 4 în cameră, iar fetele câte 8, află câte camere erau ocupate cu copii.

16. Pentru a depozita 72 kg de roșii s-au folosit 8 lăzi. Câte lăzi se vor folosi pentru 144 kg de roșii?

Glume

☺ *-De câteva luni îl tot dresez pe Bubi să latre când îi este foame.*

-Şi ai reuşit?

-Da. De câte ori mă aude pe mine lătrând, se apucă de mâncat.

☺ *-Cum se face că în compunere descrierea câinelui e asemănătoare cu aceea a fratelui tău?*

-Păi, avem acelaşi câine...

☺ *-De ce eşti supărat, amice?*

-L-am pierdut pe Bubi, cățelul meu drag.

-Dă un anunț la Mica publicitate.

-În zadar, el nu ştie să citească.

☺ *-Ce fel de câine mai e şi ăsta?*

-Un câine polițist.

-Nu prea arată.

-Nici nu trebuie, fiind de la poliția secretă.

☺ *-Am un câine care mă simte de la un kilometru de casă. Ce părere ai de acest fenomen?*

-Cred că ar trebui să faci urgent o baie.

CODRULE, MĂRIA TA

de Mihai Eminescu

Codrule, Măria Ta,
Lasă-mă sub poala **ta**,
Că nimica n-oi strica
Fără num-o **rămurea**,
Să-mi atârn armele-n ea.
Să le - atârn la capul meu,
Unde mi-oi aşterne eu
Sub cel teiu bătut de vânt
Cu floarea pân-la pământ,
Să mă culc cu faţa-n sus
Şi să dorm dormire-aş dus;

Dar s-aud şi-n visul meu,
Dragă codri, glasul tău,
Din cea rarişte de fag,
Doina răsunând cu drag,
Cum jelind se tragănă
Frunza de mi-o leagănă,
Iară vântul molcomit
De-a vede c-**am adormit**,
El pin teiu va viscoli
Şi cu flori m-a coperi.

Întrebări

1. De ce îl numeşte poetul pe codru "Măria Ta"?

____

____

2. Ce elemente din natură sunt prezente în poezie?

____

____

3. De ce vrea să audă poetul glasul codrului?

____

____

4. Despre ce doină este vorba în poezie?

____

____

Aplicaţii

1. Caută în dicţionar şi scrie sensurile următoarelor cuvinte:

rarişte- ____

doină- ____

molcomit- ____

2. Analizează părţile de vorbire subliniate din text.

3. Formulează propoziţii în care să utilizezi cuvintele: *sa, s-a, la, l-a, sau, s-au, ia, i-a, neam, ne-am, nea, ne-a..*

4. Scrie câte o fapta din care să reiasă următoarele trăsături morale: *laşitate, bunătate, minciună, sinceritate, dărnicie, teamă, respect.*

5. Formulează propoziţii dezvoltate după următoarele scheme:

S + P + P.S. + P.S.
s.pr.+ v + s.c. + v.

P.S. + P. + P.S. + S.
s.c. + v. + numeral + s.c.

6. Subliniază cuvintele care denumesc corpuri cu viață:

elev, copac, buturugă, mașină, bunic, pisică, veveriță, fiică, oțet, lalea, ceas.

7. Află necunoscutele:

2 x a = 508　　　　882 : b = 7
c : 5 = 615　　　　d x 3 = 891

8. Suma a trei numere naturale este 1 000. Știind că primul este un sfert din al doilea, iar al treilea este cât primele două la un loc, află cele trei numere.

9. [illegible] 184 de pâini, iar a doua zi cu 2 100 mai multe decât în prima zi, iar a treia zi cât diferența dintre primele două zile. Câte pâini s-au livrat în cele trei zile de la brutărie?

10. Calculează respectând ordinea efectuării operațiilor.

800 – 721 : 7 – 69 x 8 =　　　　(800 – 758) : 3 + 93 x 6 =
230 + 424 : 4 x 5 =　　　　302 x 4 – (421 + 118) : 7 =

11. Suma a două numere este 618 , iar câtul lor este 5. Care sunt numerele?

12. La o fermă s-a adunat laptele în 5 zile astfel

-în prima zi o treime din cantitatea adunată în a doua zi

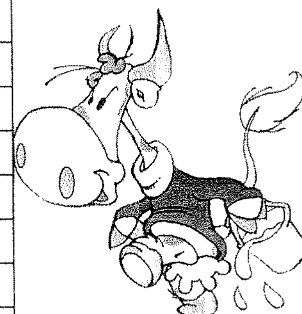
-în a doua zi 96 l de lapte;

-în a treia zi cât în primele două zile la un loc;

-în a patra zi dublu față de cantitatea din a treia zi;

-în a cincea zi cantitatea de lapte s-a înjumătățit față de cantitatea strânsă în cele patru zile la un loc.

Câți l de lapte s-au strâns în cele 5 zile la fermă?

13. Lungimea unui teren în formă de dreptunghi este de 420 m, iar lățimea este de 5 ori mai mică. Câți m va avea un gard care împrejmuiește această grădină?

14. Suma dintre un număr și răsturnatul său este [illegible]. Știind că cifra sutelor este egală cu cifra zecilor și cea a miilor este egală cu cea a unităților, află numărul.

Există şi soluţii în care cifra sutelor este diferită de cifra zecilor şi cea a miilor este diferită de cea a unităţilor?

15. Treimea unui număr este egală cu cincimea altui număr. Ştiind că suma celor două numere este 840, află numerele.

Glume

☺ *-Mămico, de ziua ta îţi voi cumpăra o vază!*
-N-am nevoie. Am una în hol.
-Ba ai, pe cea din hol am spart-o adineauri.

☺ *-Ce faci acolo, fetiţo?*
-Îi scriu Mărioarei o scrisoare.
-Păi, tu nu ştii să scrii.
-Nici ea nu ştie să citească.

☺ *-Care e diferenţa dintre un optimist şi un pesimist?*
-Păi, optimistul când se uită la şvaiţer vede brânza, iar pesimistul numai găurile.

☺ *-Schimbaţi o carte cu defect? întrebă un client pe librar.*
-Da. Însă ce defect are?
-Are un final neplăcut.

☺ *-Îmi poţi numi cinci animale care trăiesc în Africa?*
-Da. Patru elefanţi şi o girafă.

☺ *-Care e cea mai folositoare pasăre? întrebă învăţătorul.*
-Găina!
-De ce?
-Păi, ea poate fi mâncată şi înainte de a se naşte şi după moarte.

FRICOSUL

de Emil Gârleanu

Iarnă. Noapte lucie pe o lume ca din povești: copaci de zahăr, câmp de cristal, iaz de oglindă. Și-n cuprinsul larg, uriașul policandru al cerului își aprinde, una câte una, luminile, ca într-o nemăsurată sală de danț. Viețuitoarele pustietății sunt îmbătate de farmecul acesta: păsările zbor ca ziua; lupul poposește pe labe, în hățișuri, și privește nemișcat; vulpea stă lângă vizuină și nu se-ndură să meargă la vânat; veverița pleacă creangă lângă creangă și hoinărește, ca o deșucheată, pădurea-ntreagă. Iar iepurele a zbughit-o la jucat. Încet, ascultând, ispitind, a ieșit tiptil-tiptil din curătură, și când a ajuns la margine și-a văzut întinderea lucie de zăpadă, a-nceput să sară de bucurie:

„Poate mai întâlnesc un prieten”, își zise iepurașul.

Și gândul îi răspunse:

„Poate mai întâlnești un prieten...”

Și iar țupai-țupai, iepurele sare vesel:

„Poate dau și peste o prietenă.”

Și gândul:

„Poate dai și peste o prietenă.”

Și mergând așa, iepurașul cu gândul își vorbesc:

„Ce lumină, și totuși luna încă nu a răsărit.”

„...Și totuși luna încă nu a răsărit.”

„Dar o să răsară.”

„...O să răsară.”

Și cum mergea pe marginea unei vâlcele, iepurașul se opri o clipă să se odihnească. Atunci, de la spate, se ridică, albă și ea, ca o gheață, luna. Stelele păliră; pădurea, copacii, tufele își dezbrăcară deodată umbra. Iar iepurașul împietri de groază: chiar de lângă el se întinse pe pământ o arătare cu două coarne grozave. După clipa de spaimă, iepurașul se destinse ca o coardă și o zbughi la goană, se prăvăli în vale, veni de-a dura ca un bulgăre, se sculă și iar se rostogoli până jos; apoi o luă de-a dreptul, tăind câmpul. Se opri tocmai în stuhăria iazului. Acolo, de-abia suflând, se ghemui cu ochii închiși... să nu-și mai vază umbra!

Întrebări

1. Ce viețuitoare apar în text?

In text este vorba despre un iepuras.

2. Cu cine vorbea iepurașul?

Iepurasul vorbeste cu gandul lui.

3. De cine s-a speriat acesta?

Iepurașul s-a speriat de umbra lui?

Aplicații

1. Alcătuiește propoziții cu următoarele cuvintele: *pustietate, hățiș, luna, umbra*, astfel încât să îndeplinească funcția de subiect.

2. Scrie și alte însușiri pentru substantive, după modele:

copaci de zahăr

câmp de cristal

iaz de oglindă

3. Explică expresia „*a dormi iepurește*".

4. Cu ce este acoperit corpul iepurelui?

a. lână
b. blană
c. păr

5. Scrie 3 asemănări și 3 deosebiri între iepurele de casă și iepurele de câmp.

Știai că...

...iepurele își schimbă culoarea părului de la cenușiu la roșcat sau de la deschis la închis?

...vara, părul lui este mai rar, iar iarna mai des?

...viteza de deplasare la deal este foarte mare, la vale venind de multe ori de-a rostogolul?

...are auzul foarte bine dezvoltat, iar văzul îi este slab?

...merge fără zgomot?

...intestinul său este de 15 ori mai lung decât corpul?

...iarna nici nu hibernează, nici nu intră în somnul de iarnă, ci stă la suprafața solului înfruntând toate greutățile? Zăpada îi este culcuș.

...Iepurașul- obiceiul de Paște- este semnul rodniciei (el naște cei mai mulți pui)? Acest obicei este foarte vechi, fiind legat de muncile câmpului. Și astăzi, în unele zone, oamenii lasă pe câmp un smoc de grâu frumos legat numit "iepure" pentru ca recolta să fie mai bună în anul următor, înmulțindu-se precum iepurele.

6. Pune paranteze pentru a obține propoziții adevărate:

3 x 1 + 2 x 4 + 1 = 37

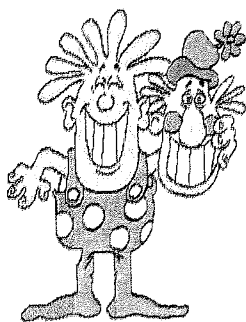
3 x 1 + 2 x 4 + 1 = 21

3 x 1 + 2 x 4 + 1 = 28

3 x 1 + 2 x 4 + 1 = 30

7. Dacă din pătrimea numărului 540 iau un număr, obțin câtul numerelor 30 și 6. Care este numărul?

8. Într-o grădină trebuie plantați 7 688 pomi. S-au plantat 2 745 caiși, de 3 ori mai puțini piersici, pruni cu 15 mai puțini decât piersici, iar restul sunt meri. Câți meri s-au plantat?

9. Alcătuiește o problemă după următorul exercițiu: (6 x 7) + (4 x 9) =

10. O echipă de muncitori sapă un șanț de 140 m în 14 zile. În primele 5 zile sapă câte 10 m pe zi, în 3 zile câte 12 m, iar restul în 6 zile. Câți m sapă pe zi în cele 6 zile rămase?

11. Dacă la triplul unui număr adaug 358, obțin 1 000. Care este numărul?

12. Suma a trei numere este 6 783. Suma primelor două numere este 5 714, iar suma ultimelor două numere este 4 643. Află cele trei numere.

Glume

☺ *-Tăticule, chiar ți-e teamă de iepuri?*
-De ce întrebi?
-Păi, când mergi la vânătoare îți iei mereu pușca și câinele.

☺ *-Cum ai reușit să împuști atâția iepuri?*
-Păi, nu știi că iepurilor le plac morcovii?
-Ei, și?
-M-am așezat după un copac gros și am imitat strigătul morcovului. Să fi văzut cum s-au adunat iepurii!

LEGENDA LUI ZAMOLXIS

De-a lungul timpului, Zamolxis (sau Zamolxe) a fost considerat zeul unic şi suprem al geţilor, patronul împarăţiei morţilor dar şi zeul geto-dac al cerului şi al luminii (Gebeleizis).

Herodot, în "Istoriile" sale, a furnizat cele mai preţioase informaţii despre Zamolxis şi credinţele geţilor. El relatează că geţii "cred ca nu mor şi că acel care dispare din lumea noastră se duce la zeul Zamolxis. Unii din ei îi mai spun şi Gebeleizis". Descrie apoi ciudatul ritual săvârşit de geţi, "tot la al cincelea an", prin care un sol este trimis la Zamolxis pentru a le exprima doleanţele.

Istoricul zice de Zamolxis că ar fi fost un simplu muritor, rob a lui Pitagora în Samos. Ajungând liber şi după ce a strâns mari bogăţii, acesta se întoarce în patria sa şi construieşte o casă pentru adunările barbaţilor. Aici, îi primea pe fruntaşii ţării şi benchetuiau, învaţându-i ca nici el şi nici oaspeţii săi nu vor muri, ci vor merge într-un loc unde vor trăi de-a pururi şi vor avea parte de toate bunătăţile.

Pentru a demonstra cele susţinute, Zamolxis clădeşte o locuinţă subpământeană, unde se retrage vreme de trei ani şi apare abia în cel de-al patrulea an.

Doctrina lui Zamolxis a inspirat dacilor căutarea morţii eroice, lipsa de teama înaintea morţii, moarte care era privită ca o trecere, o etapa sacră în calea spre nemurire, spre renaştere.

Strabon scria că cel dintâi şi cel mai mare dintre regii din Tracia, Burebista, împreună cu marele preot Deceneu, a condus statul dac, îndemnând supuşii la "abstinenţă, sobrietate şi ascultarea de porunci", de fapt o serie de legi numite "Belagine".

Aceste legi, dăruite dacilor de către Zamolxis, erau considerate legile armoniei cosmice şi a armoniei trupului cu sufletul.

Diodor din Sicilia scria că Zamolxe ar fi moştenit belaginile de la zeiţa Hestia, fiica lui Cronos, protectoarea focului şi a vetrei.

Platon şi Socrate spuneau despre belagine ca sunt de fapt "vorbe frumoase care fac înţelepciunea să se nască în sufletele oamenilor". Legile frumoase sau "Lex antiqua Valachorum", sunt amintite şi în documente istorice din Transilvania, Ţara Românească, Moldova, Polonia şi Ungaria.

Filozof prin vocaţie, constructor din pasiune, legislator prin convingere, medic prin necesitate, Zamolxis a făcut din neamul său un popor de nemuritori.

Întrebări:

1. Cine erau dacii?

____

____

2. Cine a fost Zamolxis?

____

____

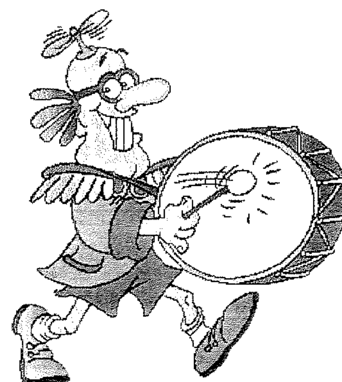
3. Ce a făcut el?

____

____

Aplicații:

1. Barează cu o linie orizontală forma incorectă a cuvintelor subliniate din următoarele enunțuri:

a) Cea mai frumoasă fată *ia/i-a* premiul întâi.
b) Omul acela merge pe două *căi/că-i.*
c) *Că-i/Căi* bună sau rea,e a mea.
d) Prietenii *săi/să-i* nu *iau/i-au* spus nimic.
e) *S-a/Sa* spart conducta.
f) Nu *miau/mi-au* spus nici până azi adevărul.
g) Provin dintr-un *ne-am/neam* de oameni harnici.
h)Pun două lingurițe de zahăr în *ceai/ce-ai.*
i)-*Miau/Mi-au*!zise pisica.

î) -Tu crezi că ar trebui *săi/să-i* spun?
j) *Iau/I-au* două mere de pe masă.
k) -Cu *cea/ce-a* înlocuit paharul spart, nu se știe.
l) Maria *ia/i-a* ghiozdanul din bancă.
m) -*Ce-ai/Ceai* pățit!strigă mama speriată.
n) El este *cel/ce-l* mai bun la matematică.
o) -Ți *sa/s-a* desfăcut părul.Cu *cel/ce-l* vei prinde?
p) Cântărețul era *cel/ce-l* mai bun *l-a/la nai/n-ai.*
q) Tu *n-ai/nai* văzut spectacolul.
r) În luna *m-ai/mai* m-am născut eu.
s) Fie ca *ce-i/cei* mai buni să câștige.
ș) Tu nu *mai/m-ai* apreciat niciodată.
t) Nu ascultă niciodată *ce-i/cei* spui.
ț) Cu asemenea *c-ai/cai,*sigur vei câștiga competiția.
u) Îi vei spune *c-ai/cai* fost *la/l-a* mine.
v) *L-a/La* certat *sau/s-au la/l-a* înțeles?
w) Nu *sau/s-au* văzut de mult timp.
x) Arată *c-a/ca* o floare albă de crin.

y) Te rog, nu-i spune <u>*ca/c-a*</u> făcut o greşeală!
z) *S-ar/Sar* putea să te caut mâine.

2. Analizează toate verbele din fragmentul marcat din textul „Legenda lui Zamolxis" şi precizează rolul lor în propoziţie.

____
____
____
____
____
____
____
____

3. Uneşte corespunzător cuvintele cu acelaşi sens:

sacră	valoroase
pită	a cuceri
bogăţie	grup
îngâmfat	rar
strategie	mândru
pâlc	avuţie
răzleţ	plan
a cotropi	pâine
preţioase	sfântă

4. Modifică forma verbelor după modelul dat: *privesc-am privit-voi privi*

sunaţi-.. iau-..
comandă-.. sparge..
lucrăm-.. aşteaptă..

5. Alcătuieşte propoziţii în care cuvintele date să fie, pe rând, părţile de vorbire indicate în paranteze:

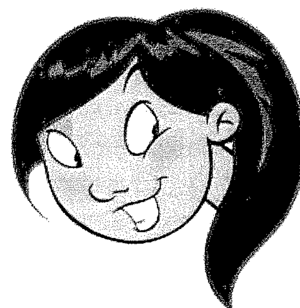
a. *vie* (adjectiv, substantiv)
b. *vii* (verb, substantiv, adjectiv)
c. *nouă* (numeral, pronume personal, adjectiv)

____
____
____
____
____
____

6. Subliniază cu o linie trăsăturile potrivite pentru daci și cu două linii pe cele ale macedonenilor:

invidioși, cinstiți, prietenoși, viteji, îngâmfați, curajoși, toleranți, trufași.

7. Organele de simț ale omului sunt:

a) *nasul-mirosul*
b) ....
c) ....
d) ....
e) ....

8. Fiica este de 4 ori mai mică decât mama. Dacă acum au împreună 30 de ani, peste câți ani vor avea 50 de ani împreună?

9. Știind că suma a două numere este 452, iar al doilea este cu 204 mai mare decât primul, află cele două numere.

10. Suma a trei numere consecutive impare este 5 778. Care sunt numerele?

11. Dacă din 27 m de stofă se fac 9 costume, câţi m de stofă sunt necesari pentru a confecţiona 10 costume de acelaşi fel?

12. Într-un bazin curge apă prin două robinete. Prin primul robinet curg câte 86 l într-un minut, iar prin al doilea robinet pe jumătate faţă de primul. Câţi l de apă se află în bazin după 5 minute de la deschiderea celor două robinete?

Ştiai că...

...steagul dacilor, strămoşii noştri, era un cap de lup? Când vântul trecea prin „gura" lupului, se auzeau sunete care îi înfiorau pe duşmani.

Steag dacic

Glume

☺ *-Cum a dezlegat Alexandru cel Mare nodul gordian?*
-L-a tăiat cu sabia lui Damocles.

☺ *-Care a fost cel mai vestit portar al turcilor?*
-Sultanul.
-Cum aşa?
-El apăra Înalta Poartă.

☺ *-Copii, centaurii erau fiinţe legendare, jumătate om, jumătate cal.*
-Dar atunci ei unde dormeau, în pat sau în grajd?

O FAPTĂ GENEROASĂ

de Edmondo de Amicis

Azi-dimineață a fost o ocazie fericită de a-l cunoaște mai bine pe Garrone. Când am intrat în școală, ce-i drept cam târziu, deoarece mă oprise învățătoarea dintr-a-ntâia ca să mă întrebe la ce oră putea veni acasă la noi într-o vizită, învățătorul nu venise încă, și trei, patru băieți îl chinuiau pe bietul Crossi, cel cu părul roșcat, care are un braț mort, iar mama lui vinde verdețuri și zarzavaturi. Îl provocau împingându-l cu riglele, îi aruncau în obraji coji de castane, îl strigau „schilodul" și „monstrul", împingându-l batjocoritor, cu brațul atârnat de gât. Și el, singur, singurel în fundul băncii, stătea pierit și-i asculta, privind când la unul când la altul, implorându-i cu privirea să-i dea pace. Dar ceilalți îl batjocoreau din ce în ce mai înverșunați, în timp ce el începu să tremure și să devină roșu de mânie. Deodată Franti, obrăznicătura clasei, se sui pe o bancă, imitând-o pe mama lui Crossi cu două coșuri în brațe, când venea să-l aștepte pe băiatul ei la poartă; acum nu mai venea, căci era bolnavă. Atunci Crossi își pierdu mințile și, apucând o călimară, o azvârli în drecția capului lui Fanti cu toată puterea; dar acesta, șmecher, se aplecă, iar călimara nimeri tocmai în pieptul învățătorului care intra în clipa aceea.

Toți au fugit la locurile lor și au făcut brusc liniște, tare speriați.

Învățătorul, palid, se sui la catedră și, cu o voce înfuriată, întrebă:

-Cine a fost?

Nimeni n-a răspuns.

Învățătorul mai strigă o dată, ridicând și mai mult glasul:

-Cine e?

Atunci Garrone, înduioșat de situația bietului Crossi, se ridică brusc și spuse cu un glas hotărât:

-Eu.

Învățătorul se uită la el, se uită la elevii uimiți; apoi cu un glas calm:

-Nu ești tu!

Și, după o clipă:

-Vinovatul nu va fi pedepsit! Să se ridice!

Crossi se ridică, și, plângând, spuse:

-Mă loveau, mă luau în bătaie de joc, mi-am pierdut mințile...am aruncat...

-Așază-te în bancă! spuse învățătorul. Să se ridice în picioare cei ce l-au provocat!

S-au ridicat patru, cu capul plecat.

-Voi, spuse învățătorul, ați jignit pe un coleg de-al vostru, care nu v-a provocat cu nimic, ați râs pe seama unui copil nefericit, ați dat într-o ființă plăpândă care nu se

poate apăra. Aţi comis o faptă din cele mai josnice, mai ruşinoase din câte pot păta onoarea unei creaturi umane. Laşilor!

După ce a spus toate acestea, a coborât printre bănci, a pus o mână sub bărbia lui Garrone, care stătea cu capul în jos şi, ridicându-i faţa, l-a fixat în ochi şi i-a spus:

-Tu eşti un suflet nobil.

Garrone, profitând de moment, şopti nu ştiu ce vorbe la urechea învăţătorului şi el, întorcându-se spre cei patru vinovaţi, le spuse scurt şi aspru:

-Vă iert!

Întrebări

1. Cum îl chinuiau cei patru colegi pe Crossi?

____

____

2. Ce a făcut Crossi?

____

____

3. Pe cine a lovit el?

____

____

4. Cine l-a apărat în faţa învăţătorului?

____

____

5. Ce părere ai despre Garrone?

____

____

Aplicaţii

1. Subliniază înţelesul pe care îl au în text expresiile:

braţ mort: braţ murdar, braţ paralizat, braţ rănit.
suflet nobil: om bun, om bogat, om rău.
şi-a ieşit din minţi: a uitat, şi-a amintit, s-a enervat foarte tare.
îl luau în bătaie de joc: îl luau la joacă, îl batjocoreau, îl băteau în joacă.

2. Scrie cuvinte cu sens asemănător pentru:

generoasă-..
a provoca-..
a implora-..
a jigni-..
onoare-..
laş-..

3. Introdu următoarele cuvinte în propoziții astfel încât să fie subiecte: *fapta, Garrone, învățătorul, ei.*

____

____

____

____

____

____

4. Scrie câte trei însușiri pentru fiecare personaj al textului:

Garrone-...

Franti-...

Crossi-..

învățătorul-..

5. Leagă cuvintele de mai jos cu cratimă, urmărind modelul dat. Alcătuiește apoi câte un enunț cu fiecare.

ca într-o →ca-ntr-o

ca într-un, ca în, că au, că ai, că ați, să o, și îmi, și îți, și îl, și o, nu avem, până îmi, până îți, până îi, până îl, până îi, până în.

____

____

____

____

____

____

____

____

____

____

____

____

____

____

____

____

____

____

6. Citește următoarele propoziții făcând pauze în intonație:

a) Băiatul și-a cerut scuze.

b) Băiatul și-a cerut scuze în fața învățătoarei,colegilor și prietenilor.

c) Băiatul şi-a cerut scuze în faţa învăţătoarei,colegilor şi prietenilor, pentru că făcuse o mare greşeală.

După modelul anterior, dezvoltă următoarele enunţuri folosind virgula:

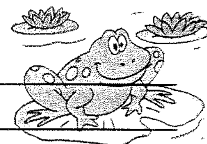
a) *Cartea ne-a plăcut.*

b) *Mergem des la bunici.*

c) *Îmi plac sarmalele.*

7. Alcătuieşte enunţuri cu următoarele cuvinte: *într-o, într-un, dintr-o, dintr-un, printr-o, printr-un.*

8. Formulează enunţuri în care cuvintele: *roade, cer, sare, broască* să aibă înţelesuri diferite.

9. Formează cuvinte noi după modelul: *piatră-împietrit*

bun-........................ povară-..........................

pădure-.................... blând-..............................

prieten-.................... boboc-..............................

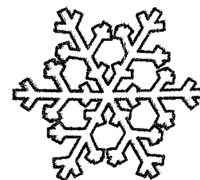

10. Părțile unei plante sunt:

a) ______________________
b) ______________________
c) ______________________
d) ______________________
e) ______________________

11. Denumește fenomene ale naturii specifice fiecărui anotimp:

a) primăvara

____

____

b) vara

____

____

c) toamna

____

____

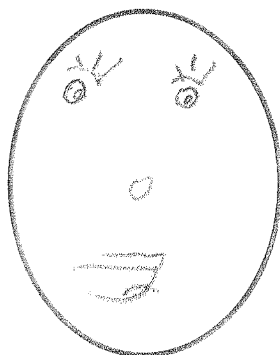
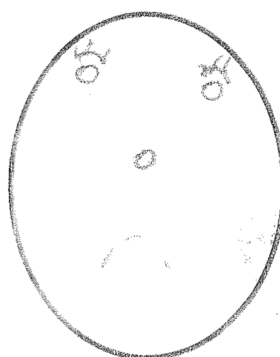
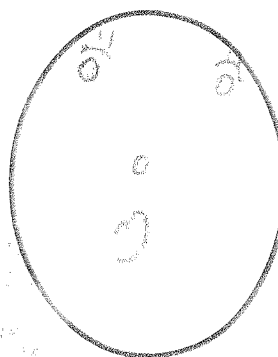
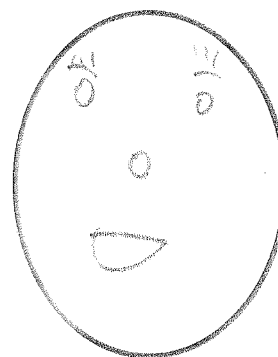
d) iarna

____

____

12. Completează desenele pentru a realiza chipuri care să inspire:

bucurie | tristețe | mirare | disperare

13. Un număr este de 7 ori mai mare decât celălalt. Află numerele, știind că:
-suma lor este 64
-diferența lor este 48.

14. Rița și Roșcatul, o familie de veverițe, aveau 4 pui. Rița a strâns 23 de alune și Roșcatul 49 de alune. Ei le-au împărțit pe toate în mod egal puilor.
Câte alune a primit fiecare pui de veveriță?

15. Bunicul lui Ciprian are 81 de ani. Dumnealui este de 9 ori mai în vârstă decât nepotul său. Câți ani avea Ciprian cu 5 ani în urmă?

